

## האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

### מיומנויות בסיסיות ברוקחות קלינית - 64859

תאריך עדכון אחרון 28-10-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: רוקחות קלינית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: עין כרם

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' שמעונה סופרסטיין

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: [shimona@dovermed.co.il](mailto:shimona@dovermed.co.il)

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:  
שיעור וסדנה.

מטרות הקורס:  
להקנות מיומנויות בסיסיות ברוקחות קלינית הנחוצות להשתתפות פעילה בחלק ההתנסותי של תוכנית הלימודים - הסדנה ברוקחות קלינית, הכוללת השתתפות בסבבים במחלקות ומרפאות המרכז הרפואי הדסה ומוסדות רפואה אחרים

תוצרי למידה  
בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:  
רכישת מיומנויות בסיסיות ברוקחות קלינית

דרישות נוכחות (%) :

שיטת ההוראה בקורס: שיעור וסדנה, וסבבים במחלקות (בין המרצים: רוקחים קלינאים בהדסה)

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:  
נושאי הקורס:

- א. סקירה של מקומה של הרוקחות הקלינית, דרישות המקצוע ולימודו בארה"ב, מקומות אחרים בעולם ובישראל
- ב. מידע תרופתי - הבדלים בין מקור ראשוני (העיתונות הרפואית והמקצועית הרלוונטית), מקור שניוני (כגון: Scholar Google, Embase, Medline) (שלישוני (ספרים, מונוגרפים של תרופות במאגרים אלקטרוניים כגון מיקרומדקס, "פרמקולוגיה קלינית", "לקסי") ומתי ואיך להשתמש בהם (תרגולים של הפקת מידע מכל סוגי המקורות הללו). הכרת המקורות ל-EBM (רפואה מבוססת ראיות), הנחיות, פרוטוקולים באונקולוגיה, מקורות אינטרנטיים (כגון: Cochrane, Medscape, UptoDate, Nice), מקורות מידע ואתרים ישראליים, אתרים של רפואה טבעית ומקורות אחרים לנושאים ספציפיים (כגון: תרופות בהריון, טוקסיקולוגיה, זיהוי תרופות, אינטראקציות בין תרופות, בדיקות מעבדה, השוואה בין תרופות, פרמקוגנומיקה למשל - pharmGkb)
- ג. התיק הרפואי - הסיבות והרציונאל למבנה של תיק החולה - תיק "נייר" ותיק אלקטרוני. תיק באוריינטציה בעיות הכוללת: נתונים דמוגרפיים (גיל, מין וכו'), בעיה עיקרית, היסטוריה של המחלה הנוכחית, היסטוריה רפואית, היסטוריה תרופתית (כולל אלרגיה, רגישות, היענות תרופתית), היסטוריה משפחתית, היסטוריה סוציאלית, סקירת מערכות, בדיקה פיסיקלית, בדיקות מעבדה (כגון: רוטינה, א.ק.ג. רנטגן), שיטת ה-SOAP, ערכים של בדיקות, טרמינולוגיה, מונחים רפואיים מקצועיים, קיצורי מילים ומונחים)
- ד. הפקת מידע חיוני לניתוח הטיפול התרופתי של החולה - מיצוי מלא של הנתונים הרלוונטיים מתיק החולה הנחוצים לניתוח הטיפול ולזיהוי בעיות הקשורות בתרופות. לימוד תורת ראיון החולה והשגת

ההיסטוריה התרופתית המקיפה ביותר האפשרית (תרופות מרשם, תרופות ללא מרשם, צמחי מרפא, תוספי תזונה), כולל התרשמות מהידע של החולה על תרופותיו, היענותו לטיפול, אי סבילות, רגישות יתר או תופעות לוואי. אינטראקציה עם בן משפחה ואיש צוות רפואי כדי לקבל מידע נוסף אם דרוש ה. זיהוי בעיות הקשורות בתרופות - השוואה של הטיפול התרופתי הקיים לזה המומלץ בהנחיות הרשמיות, בפרוטוקולים ובמונוגרפים בספרות כדי למצוא ולזהות בעיות הקשורות בתרופות, לתעד את הממצאים ולדווח עליהם לשאר חברי הצוות הרפואי. סטייה מהטיפול הנכון יכולה להתבטא במספר אופנים: העדר אינדיקציה לטיפול, העדר רשום תרופה במצב של אינדיקציה, העדר מעקב, בחירה שגויה של תרופת הבחירה, מינון לא נכון, דרך מתן לא נכונה, כפילויות, אינטראקציה בין תרופות, אינטראקציה בין מזון ותרופות, אינטראקציה בין תרופה וצמח, הפרעה של תרופה לבדיקת מעבדה, התעלמות מאלרגיה, רגישות יתר, העדפת החולה, קלות המתן, מצב כלכלי וחברתי, מצב קוגניטיבי, מחלות אחרות והפרעות פיסיולוגיות (תפקוד כבד, כליה, הריון, הנקה), גיל (ילודים, ילדים, קשישים). ו. בניית תוכנית רוקחית- לאחר ניתוח וסקירה סיסטמטית של החולה על ידי הרוקח, נקבעים צרכי החולה ותוצאי הטיפול הרצויים. הם נקבעים בשיתוף החולה והרופא. הפעילויות הנדרשות להשיג מהוות את תוכנית הטיפול ומתועדות בכתבי הרוקח או בגיליון החולה. התהליך הזה כולל הסדרת רשימת הבעיות לפי עדיפות, קביעת יעדים טיפוליים, קביעת השיטות להערכת היעדים ומדידת התוצאים (קליני, הומניסטי, כלכלי), חינוך החולה

#### חומר חובה לקריאה:

ספרות עזר:

1. Patrick J. Bryant, Heather A. Pace: *Pharmacist's Guide to Evidence-Based Medicine for Clinical Decision Making*, American Society of Health-System Pharmacists, 2009
2. ACCP Ambulatory Care New Practitioner Survival Guide/ Resource Manual, An ACCP Publication, Developed by the ACCP Ambulatory Care Practice and Research Network members, 2008
3. John P. Rovers, Jay D. Currie: *A practical Guide to Pharmaceutical Care*, A clinical Skills Primer, The American Pharmacists Association, 2007
4. Robert J. Cipolle, Linda M. Strand, Peter C. Morley: *Pharmaceutical Care Practice, The Clinician's Guide*, The McGraw-Hill Companies, Inc. 2004
5. Patrick M. Malone, Kristen W. Mosdell, Karen L. Kier, John E. Stanovich: *Drug Information, A guide for Pharmacists*, Appleton & Lange 2001

#### חומר לקריאה נוספת:

Patrick Malone:

"Drug Information - A guide for Pharmacists  
McGraw Hill Medical  
Publications  
מהדורה אחרונה

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

---

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %  
הרצאה 100 %  
השתתפות 0 %  
הגשת עבודה 0 %  
הגשת תרגילים 0 %  
הגשת דו"חות 0 %  
פרויקט מחקר 0 %  
בחנים 0 %  
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:  
בחינה בכתב ו/או הערכת הצגה